

SC Cult Market Research SRL

Sediu social: Strada Grigore Moisil, nr. 8, Sector 2, București

Punct lucru: Strada Negustori, nr. 23-25, Sector 2, București

Nr înregistrare la ORC: J40/17423/2008; CUI: RO24594008

Tel: + 40 72320 86 41; Email: office@cultresearch.ro;

www.cultresearch.ro

EU Cohesion Funds – Impact of people’s lives

Studii de caz

Cuprins

I. Metodologie studii de caz	2
II. Studii de caz – proiecte din regiunea Nord-Est	3
II.1. Proiectul ReConnect Diaspora.....	3
Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor	4
Retrospectivă	5
II.2. Proiectul „Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava”	6
Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor	7
Retrospectivă	8
III. Situația accesării fondurilor europene din perspectiva ADR Nord-Est.....	9
IV. Studii de caz – proiecte din regiunea Nord-Vest	12
IV.1. Proiectul „Dezvoltarea activității SC PROMOTAX S.R.L. prin achiziția de echipamente noi și angajarea de personal”	12
Retrospectivă	13
IV.2. Proiectul „Creșterea competitivității S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L prin achiziția de echipamente performante”	14
Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor	15
Retrospectivă	16
IV.3. Proiectul Dezvoltarea turismului de agrement prin crearea complexului wellness termal "Nymphaea" Oradea	17
Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor	18
Retrospectivă	20
V. Situația accesării fondurilor europene din perspectiva ADR Nord-Vest.....	21
VI. Bibliografie	24

I. Metodologie studii de caz

În cadrul proiectului „EU Cohesion Funds – Impact on people’s lives”, Cult Market Research a realizat 4 studii de caz socio-jurnalistice pe bază de interviuri aprofundate, câte două pe fiecare dintre cele două regiuni analizate, Nord-Est și Nord-Vest. În fiecare dintre aceste regiuni, a fost realizat un studiu de caz asupra unui proiect implementat de către o instituție publică și unul asupra unui proiect implementat de către un beneficiar din mediul privat. Aceste studii de caz au fost realizate prin analiza documentației oficiale a proiectului ce va urmări realizarea obiectivelor stabilite și prin realizare de interviuri cu persoane implicate în proiect.

În cadrul studiilor de caz, am analizat dacă obiectivele din proiect au fost îndeplinite și dacă banii au fost cheltuiți eficient. De asemenea, alte aspecte importante sunt legate de crearea unor locuri de muncă, dacă acestea s-au păstrat după finalizarea proiectului și de utilitatea proiectului, dar și beneficiile aduse comunității.

II. Studii de caz – proiecte din regiunea Nord-Est

II.1. Proiectul ReConnect Diaspora

Beneficiar: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară EURONEST

Tip beneficiar: privat

Proiectul „*ReConnect Diaspora – Reconnectarea resurselor umane active din diaspora la comunitățile de origine prin susținerea antreprenoriatului*” a fost un proiect dedicat persoanelor aflate în Diasporă și constă în lansarea a 30 de întreprinderi, toate având profil non-agricol. De asemenea, prin înființarea acestor întreprinderi, au fost create un număr minim de 60 de locuri de muncă noi.

Regiunea de dezvoltare vizată în cadrul proiectului a fost cea de Nord-Est. Beneficiarul proiectului a fost de tip privat, și anume, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară EURONEST, iar proiectul a fost realizat în parteneriat cu Primăria Municipiului Iași și Eastern Marketing Insights SRL. ReConnect Diaspora a fost finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020. Acesta s-a încadrat în Axa prioritară 3: Locuri de muncă pentru toți. Perioada de implementare a proiectului a fost cuprinsă între 19 septembrie 2017 și 18 septembrie 2020.

Printre obiectivele specifice ale proiectului se numără:

- formarea a 250 de persoane în domeniul antreprenorial prin înființarea unor cursuri de formare, prin care aceștia să-și dezvolte abilitățile antreprenoriale;
- pentru cele mai reușite planuri de afaceri, oferirea a 30 de ajutoare de minimis în vederea oferirii unui sprijin afacerilor create, în cadrul etapelor de lansare, dezvoltare și funcționare a acestora;
- în regiunea Nord-Est, alcătuirea unei analize a mediului antreprenorial, care să fie promovată și dezvoltată;

- acordarea de asistență de specialitate / consiliere / mentorat celor 30 de beneficiari ai ajutorului, cu scopul dezvoltării cunoștințelor și competențelor obținute în urma cursurilor de formare antreprenorială;
- un grad de informare mai ridicat în legătură cu temele programului pentru cei 30 de beneficiari;
- în ultimele 6 luni, garantarea unei sustenabilități, prin sprijinirea, promovarea și supravegherea afacerilor finanțate.

Pentru a se putea înscrie în proiect, persoanele au fost nevoite să dovedească că în ultimul an, locuiesc în afara țării și de asemenea că au domiciliul în unul dintre județele din regiunea de Nord-Est: Bacău, Botoșani, Vaslui, Suceava, Neamț sau Iași.

Proiectul a valorat 8.407.970,43 RON, din care 7.072.656,76 a reprezentat contribuția Uniunii Europene, iar 1.241.321,56 a fost suma din bugetul național.

Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor

Programul ReConnect Diaspora a ajutat la înființarea unor afaceri de succes în regiunea Nord-Est și la oferirea oportunității tinerilor dornici să devină antreprenori de a se întoarce în țară. Unul dintre interviuri a fost realizat cu Bogdan Țermure, unul dintre antreprenorii care au reușit să-și deschidă o afacere cu ajutorul programului Reconnect Diaspora și care se bucură de succes și în prezent. În anul 2019, acesta s-a înscris în program și și-a deschis în Iași o firmă de curierat, care să ajute marile platforme de livrare a mâncării cu livratori. În perioada de lansare pe piață, sursa de finanțare primită din partea ReConnect Diaspora l-a ajutat pe Bogdan în achiziționarea de echipamente.

În pandemie, business-ul a înregistrat o creștere a numărului de comenzi și s-a alăturat companiei Food Panda. La finalul anului 2021, numărul angajaților a crescut la 180 și a decis lansarea unei aplicații de mobil pentru comenzi, Hio.

Dezvoltarea afacerii continuă și în anul 2022 pentru Bogdan: „În prezent suntem cei mai mari pe Food Panda, suntem partenerul principal pentru Glovo și acum suntem chemați și de cei de la Tazz, de la Take Away, Bolt, adică pe toți îi servim. (...) Acum avem 180 de angajați, plus aproape 100 de parteneriate cu PFA-uri și SRL-uri. Și estimăm ca până la finalul anului să ajungem la 350-400 de angajați.”

Afacerea lui Bogdan Țermure reprezintă un exemplu de business de succes finanțat prin programul ReConnect Diaspora. În prezent mai funcționează aproximativ jumătate dintre business-urile finanțate prin ReConnect Diaspora.

Retrospectivă

Prin implementarea proiectului s-a dorit sprijinirea a unui număr de 30 de antreprenori în vederea înființării unor afaceri de succes în regiunea de Nord-Est.

Din punct de vedere economic, această inițiativă a avut un impact pozitiv asupra dezvoltării economice, prin promovarea afacerilor și crearea a noi locuri de muncă. Un alt efect a fost astfel, reducerea ratei șomajului. De asemenea, proiectul s-a adresat românilor din Diaspora, în acest mod, încurajându-se întoarcerea cetățenilor români din străinătate. Mai mult, a fost încurajată înființarea business-urilor, prin formarea antreprenorială a 30 de români care locuiesc în străinătate, prin acordarea de consiliere.

II.2. Proiectul „Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava”

Beneficiar: Județul Iași (lider) și județul Suceava (partener)

Tip beneficiar: public

Proiectul „*Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava*” este un proiect ce are ca scop „*îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală și stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale*”. De asemenea, scopul economic al proiectului este îmbunătățirea accesibilității și mobilității populației, bunurilor și serviciilor, în vederea dezvoltării economice durabile, prin dezvoltarea infrastructurii rutiere interjudețene, drumuri care asigură conectivitatea directă sau indirectă (prin intermediul unui DN sau alt DJ) cu rețeaua TEN-T a 22 de unități administrativ teritoriale din care fac parte comune, orașe, municipii pe care axa le tranzitează.

Regiunea de dezvoltare vizată în cadrul proiectului este cea Nord-Est. Beneficiarii proiectului sunt de tip public și se împart în două tipuri: direcți și indirecti. Beneficiarii direcți ai proiectului sunt Județul Iași – Consiliul Județean Iași (solicitant) și județul Suceava – Consiliul Județean Suceava (partener). Beneficiarii indirecti sunt reprezentați de populațiile rezidente ale județelor Iași și Suceava. Acest proiect este finanțat de către Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020. Acesta se încadrează în Axa rutieră strategică 1: Iași - Suceava.

Inițial, perioada de implementare a proiectului a fost cuprinsă între octombrie 2017 și septembrie 2020, fiind estimată pe o durată de trei ani. Cu toate acestea, proiectul nu a fost finalizat, modernizarea drumului județean care însumează 167,933 km dintre cele două localități fiind estimat să se încheie în 2023.

Obiectivul general al proiectului:

Îmbunătățirea accesibilității și a mobilității populației, bunurilor și serviciilor, în vederea stimulării dezvoltării economice durabile, prin modernizarea a 167,933 km de drumuri județene

din județele Iași și Suceava aflate în proximitatea TEN-T și conectarea a 22 de unități administrative teritoriale urbane și rurale la rețeaua TEN-T.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- reabilitarea/modernizarea a 167,933 km de drumuri județene conectate la TEN-T până în anul 2021, din care în UAT Suceava: 75,739 km
- creșterea gradului de accesibilitate a zonelor urbane și rurale situate în proximitatea rețelei TEN-T, pentru 137.580 de persoane, din care în UAT Suceava: 75.841 persoane.

Proiectul valorează 327.030.642,42 lei, din care aferent UAT județul Iași: 177.128.337,26 lei și, respectiv, UAT județul Suceava: 149.902.305,16 lei. Finanțarea nerambursabilă a proiectului însumează 299.270.377,14 lei.

Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor

Primarii comunelor Gropnița și Movileni au descris situația dinaintea implementării proiectului privind modernizarea axei rutiere Iași-Suceava drept una care necesita o schimbare în vederea creșterii calității vieții cetățenilor. Înainte de implementarea proiectului, infrastructura se afla într-o stare precară, fiind porțiuni unde nu se putea circula cu viteză mai mică de 30km / oră: „*Drumul era asfaltat, dar era într-o stare deplorabilă*” (primar Movileni). Mai mult, în unele comune, precum Gropnița, drumul nici nu era asfaltat înainte de reabilitare. Starea inițială a drumului afecta viața cetățenilor, prin dificultatea realizării intervențiilor din partea pompierilor sau ambulanței.

Au existat sesizări în perioada lucrărilor, însă cetățenii au înțeles că beneficiile modernizării unui astfel de drum sunt mai mari decât disconfortul provocat de praf: „*Oamenii au înțeles că fără un pic de disconfort, nu se poate crea confort.*” (primar Movileni). Un alt impediment cu care s-au confruntat autoritățile în perioada lucrărilor a fost vremea defavorabilă, care a împiedicat continuarea lucrărilor.

În urma discuțiilor cu reprezentanții instituțiilor din regiune, beneficiile aduse de modernizarea axei rutiere Iași – Suceava sunt reprezentate, în principal, de dezvoltarea turismului în regiune. Pe de altă parte, beneficiile aduse de proiect operatorilor de transport din zonă sunt dispariția problemelor tehnice ale automobilelor cauzate de infrastructură și respectarea programului de lucru de către șoferi.

În prezent, în comuna Movileni, 70-80% din lucrări sunt aproape finalizate.

Retrospectivă

Implementarea proiectului „*Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava*” înseamnă avantaje din punct de vedere economic și social. Costuri de transport mai mici, atât de persoane, cât și de bunuri, precum și promovarea posibilității de a pătrunde în piețele regionale reprezintă beneficii ale realizării acestui proiect. Din punct de vedere economic, dezvoltarea infrastructurii rutiere determină o creștere economică în zonele rurale și urbane tranzitate. De asemenea, deplasarea mai facilă a persoanelor și a bunurilor ajută la dezvoltarea economică a regiunii.

La nivel social, modernizarea drumului contribuie la un grad ridicat de siguranță rutieră, în acest fel, fiind reduse numărul accidentelor și a deceselor în trafic. Mai mult, prin realizarea acestui proiect sunt eliminate poluarea fonică și a aerului.

III. Situația accesării fondurilor europene din perspectiva ADR Nord-Est

În cadrul unui interviu sociologic, reprezentatul ADR Nord-Est cu care am discutat recunoaște meritul fondurilor europene la dezvoltarea regiunii de Nord-Est din ultimii ani, numindu-le „*principalul vector de creștere*”. Acesta susține faptul că autoritățile din regiune trebuie să profite de aceste oportunități.

ADR Nord-Est organizează evenimente de informare cu privire la axele sau prioritățile de intervenție cu ajutorul social media, organelor de presă, parteneriatelor cu firme de presă. Pe site-ul acestora, Info Regio Nord-Est sunt publicate noutățile apărute pe această temă și o hartă a proiectelor din regiune.

Cea mai mare parte a liniilor de finanțare deschise de POR prezintă interes pentru autoritățile publice. Proiectele ce au ca obiective protecția mediului, incluziunea socială, combaterea sărăciei, educație, mobilitate urbană, modernizarea de școli, grădinițe, centre sociale, monumente istorice, eficiență energetică în clădirile publice reprezintă o preocupare crescută pentru aceste autorități. În schimb, proiectele de inovare prezintă interes pentru mediul privat.

Unul dintre proiectele care au condus la creșterea calității vieții cetățenilor în regiunea Nord-Est, din perspectiva directorului ADR Muntenia este modernizarea Spitalului Sfânta Maria din Iași. Un alt proiect care a facilitat transportul în municipiul Iași este construcția Pasajului Octav Băncilă.

În opinia directorului ADR Muntenia, aspectele unde beneficiarii întâmpină cele mai multe dificultăți în implementarea unui proiect sunt legate de sistemul birocratic centralizat depășit, durata îndelungată a achizițiilor publice, lucrările neprevăzute care apar în zona de execuție, modalitatea în care sunt gândite apelurile, creșterea costului la materiale de construcții, creșterea costului manoperei și insuficiența specialiștilor în proiectare și a firmelor de construcții.

Crearea unei mase critice este foarte importantă în vederea dezvoltării regiunii. Municipiile reședințe de județ au beneficiat de investiții mari finanțate din fonduri europene în ultimii 10 ani. Municipiul Iași a beneficiat de 200 de milioane de euro din POR, investite în clădiri publice, monumente, universități, licee. În schimb, există orașe sau municipii care și-au consolidat mai greu echipe performante. ADR Nord-Est consideră că nu doar cursurile de instruire sunt importante în vederea dobândirii acestor echipe, ci și un sistem de management a fiecărei instituții în parte.

„În țara asta trebuie să facem atmosfera respirabilă, de către oamenii creativi, inovativi care se uită la viitor și nu la trecut.”

În cadrul acestui exercițiu, au existat 1.034 de contracte de finanțare semnate în valoare de 1,5 miliarde de euro din care valoarea rambursabilă este de 545 de milioane de euro.

Beneficiile aduse de fondurile europene în regiune au fost următoarele:

- 629 de IMM au beneficiat de o finanțare de 225 de milioane de euro pentru modernizare;
- peste 600 de case au beneficiat de eficiență energetică și s-au încadrat la o clasă superioară;
- spații verzi, modernizate, parcuri în aproape toate orașele din regiune, având aproximativ un milion de beneficiari;
- investiții în educație, în grădinițe, școli, universități, licee, în care 83.000 de studenți și elevi se bucură de rezultatele proiectelor.
- 32 de obiecte istorice, monumente de patrimoniu, mănăstiri, cetăți, palate, precum: Mănăstirea Proboda, Cazinoul Băilor din Valea Dornelor, Palatul Braunstein, Baia Turcească din Iași, Muzeul de Istorie din Piatra Neamț.

În cadrul IMM-urilor care au beneficiat de finanțare, au fost create peste 2.200 de locuri de muncă și au fost menținute 2.000 de locuri de muncă.

Proiectele implementate prin fonduri europene au ajutat la creșterea PIB-ului local pe cap de locuitor în regiune. Astfel, comparativ cu anul 2013, PIB-ul a înregistrat o creștere cu 44% în 2018 și față de anul 2007, cu 62%. Directorul ADR Muntenia consideră că în urma construirii unei autostrăzi care să lege regiunea de Nord-Est de cea de Nord-Vest sau de Sud, PIB-ul ar înregistra o creștere cu 10%. Acesta este explicat de faptul că transportul costă cu 5-7% mai mult decât în celelalte regiuni, deoarece acesta durează mult timp și este dificil.

Cetățenii sunt îndreptățiți să ceară autorităților publice să implementeze cât mai multe proiecte cu finanțare nerambursabilă. Aceștia trebuie să fie implicați activ din procesul de dezvoltare a comunității în care trăiesc: *„Este o presiune care se creează pe de o parte și cetățenii trebuie să fie parte a procesului când sunt solicitați în proiecte de lucru, să participe când li se cere în bugetarea participativă.”*

IV. Studii de caz – proiecte din regiunea Nord-Vest

IV.1. Proiectul „Dezvoltarea activității SC PROMOTAX S.R.L. prin achiziția de echipamente noi și angajarea de personal”

Beneficiar: PROMOTAX SRL

Tip beneficiar: privat

Localizare: Municipiul Oradea

Proiectul „Dezvoltarea activității SC PROMOTAX S.R.L. prin achiziția de echipamente noi și angajarea de personal” a fost implementat prin Programul Operațional Regional 2014-2020. Acesta se încadrează în Axa prioritară 2 – Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, Prioritatea de investiții 2.1 – „Promovarea spiritului antreprenorial. în special prin facilitarea exploatarei economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri”.

Regiunea de dezvoltare vizată în cadrul proiectului a fost cea Nord-Vest, mai precis, municipiul Oradea. Beneficiarul proiectului a fost unul privat, și anume, SC PROMOTAX S.R.L.

Acest proiect a avut ca obiectiv general consolidarea pe piața regională și locală a poziției companiei. Printre obiectivele specifice s-au numărat următoarele:

- procurarea a 113 echipamente cu scopul îmbunătățirii serviciilor destinate evenimentelor distractive și recreative;
- crearea a 5 locuri de muncă, din care unul dedicat persoanelor care fac parte din categorii defavorizate.

Valoarea proiectului s-a ridicat la 564.230,59 RON, din care 379.314,69 RON au reprezentat valoarea nerambursabilă solicitată.

Retrospectivă

Proiectul descris mai sus a contribuit la dezvoltarea întreprinderii SC PROMOTAX S.R.L., prin consolidarea poziției sale. Prin cumpărarea a 113 echipamente, societatea urmărește să aducă o îmbunătățire a serviciilor de tip divertisment și recreere în firmă.

Scoaterea pe piața forței de muncă a 5 locuri vacante a reprezentat un beneficiu pentru locuitorii orașului Oradea care se aflau în căutarea unui loc de muncă sau care erau șomeri. În acest fel, are loc o scădere a ratei șomajului și o dezvoltare economică în zona respectivă. De asemenea, la nivel social, ocuparea unui loc de muncă de către o persoană care face parte dintr-o categorie defavorizată ajută la incluziunea socială a cetățenilor care aparțin acestor categorii. În acest fel, aceste persoane se bucură de dreptul de a munci și de a avea o viață normală.

În concluzie, efectele provocate de implementarea proiectului au fost unele pozitive, atât în domeniul economic, prin dezvoltarea competitivității între firme și a calității serviciilor de divertisment și recreere, cât și în domeniul social, prin incluziunea persoanelor defavorizate în societate.

IV.2. Proiectul „Creșterea competitivității S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L prin achiziția de echipamente performante”

Beneficiar: S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L.

Tip beneficiar: privat

Localizare: Municipiul Oradea

„Creșterea competitivității S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L prin achiziția de echipamente performante” a fost un proiect co-finanțat prin Fonduri Europene de Dezvoltare Regională.

Regiunea de dezvoltare în care s-a desfășurat proiectul este cea de Nord-Vest, în municipiul Oradea. Beneficiarul proiectului a fost de tip privat, și anume, S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L. Proiectul a luat ființă la data de 2 mai 2017 și s-a finalizat la data de 31 martie 2020.

În ceea ce privește obiectivul general, acesta a constat în creșterea gradului de competitivitate a S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L. în sfera "Activități ale centrelor de fitness".

Proiectul a avut următoarele obiective specifice:

- achiziționarea a 129 active corporale performante și un activ necorporal pentru a garanta inovare la nivel de proces și serviciu până la încheierea proiectului, care au ca scop extinderea capacității de prestare a serviciilor de fitness;
- creșterea gradului de vizibilitate prin certificarea sistemului de management, procesului/ serviciilor de fitness și participarea la un târg internațional;
- Crearea unui loc de muncă pentru persoane defavorizate în vederea creșterii numărului mediu de salariați până la finalizarea implementării și menținerea pe toată durata proiectului a numărului de 12 locuri de muncă.

Valoarea proiectului s-a ridicat la suma de 4.259.322,64 lei, din care 2.543.745,90 lei reprezintă asistența financiară nerambursabilă.

Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor

Daniel Bolba, proprietarul S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L. a achiziționat prin fonduri europene, echipamente moderne pentru sălile de fitness. Printre acestea se numără și cumpărarea de aparatură specială pentru persoanele cu dizabilități, dedicată celor care fac kinetoterapie și persoanelor paraplegice. Impactul acestui proiect asupra business-ului a fost unul major, conducând la dublarea cifrei de afaceri. Proprietarul sălii de fitness a afirmat faptul că fără sprijinul finanțării din fonduri europene, nu s-ar fi realizat achiziția din acest moment. În acest context, compania, fie ar fi achiziționat mai puține aparate, fie ar fi renunțat la cele speciale, dedicate persoanelor cu dizabilități.

La nivel local, acest proiect aduce numeroase beneficii. Astfel, prin dezvoltarea sălilor de fitness, crește competitivitatea și calitatea serviciilor oferite în municipiul Oradea. În această zonă, toate sălile de fitness asigură servicii de calitate datorită finanțărilor din fonduri europene: *„Impactul fondurilor europene a fost foarte mare (...) FIT 4U nu este singura sală de fitness din Oradea care a accesat fonduri europene și asta se simte asupra comunității, oamenii au un acces mai facil la tipul acesta de sport și la un serviciu mai de calitate decât dacă ar fi fost bugetul scăzut.”*

În perioada de implementare a proiectului, Daniel Bolba a precizat faptul că nu s-a confruntat cu probleme majore. Acesta a beneficiat de un consultant care l-a ajutat în pregătirea documentației. Mai mult, nu au existat dificultăți în privința angajării sau menținerii locurilor de muncă în perioada pandemiei, însă încasările au avut de suferit.

În prezent, proiectul se bucură de un feedback pozitiv din partea clienților FIT 4U.

Retrospectivă

Acest proiect a avut un impact pozitiv atât asupra dezvoltării societății S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L., cât și a utilizatorilor de servicii de fitness.

Prin achiziționarea a 129 active corporale performante, sala de sport și-a îmbunătățit serviciile oferite clienților. Astfel, aceștia au putut desfășura activități sportive, folosind echipamente de ultimă generație. Mai mult, promovarea societății și implicit a unui stil de viață sănătos prin practicarea de activități sportive reprezintă un beneficiu adus celor interesați de găsirea unui spațiu de petrecere a timpului liber și de menținere a sănătății.

Crearea unui loc de muncă dedicat unei persoane defavorizate reprezintă un alt aspect favorabil la nivel social și economic. Efectele acestei acțiuni sunt reprezentate de scăderea ratei șomajului în localitate și acordarea sprijinului unei persoane defavorizate de a se integra la nivel social și de a-și exercita dreptul la muncă.

În concluzie, realizarea proiectului „Creșterea competitivității S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L prin achiziția de echipamente performante" a condus la beneficii atât din punct de vedere social, cât și economic. Îmbunătățirea serviciilor sportive, scăderea ratei șomajului și ajutorul acordat unei persoane care face parte dintr-o categorie defavorizată au reprezentat rezultatele pozitive aduse de proiect.

IV.3. Proiectul *Dezvoltarea turismului de agrement prin crearea complexului wellness termal "Nymphaea" Oradea*

Beneficiar: Municipiul Oradea

Tip beneficiar: public

Localizare: Municipiul Oradea

Dezvoltarea turismului de agrement prin crearea complexului wellness termal "Nymphaea" Oradea a fost un proiect finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 și din bugetul Municipiului Oradea. Acesta s-a încadrat în Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului, Domeniul de intervenție 5.2 – „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice”.

În cadrul proiectului, regiunea de dezvoltare vizată a fost cea de Nord-Vest, în localitatea Oradea, beneficiarul proiectului fiind unul public. Proiectul a început în februarie 2015 și a fost finalizat în mai 2016, având o întârziere de aproape două luni.

Obiectivul proiectului a fost înființarea Complexului Wellness – Termal „Nymphaea” Oradea, în vederea dezvoltării turismului în municipiul Oradea, prin oferirea unor servicii turistice de calitate și exploatarea resurselor geotermale în mod responsabil.

Aquapark-ul este format din șase bazine la interior și șapte bazine la exterior, mai multe tipuri de saună, un bazin cu apă rece și o zonă de relaxare. De asemenea, există și un spațiu de joacă pentru copii, un salon solar și mese de biliard.

Grupul țintă a fost alcătuit în general, din turiști și în special, din consumatorii care apelează la turismul balnear.

Beneficiarii sunt, în primul rând, turiștii veniți atât din țară, cât și din spațiul european și agenții economice care activează în complex. Principalul beneficiu adus de proiect constă în

dezvoltarea turismului în Municipiul Oradea. Până în anul 2021, numărul persoanelor care au vizitat Aquapark-ul Nymphaea ajungea la 1,5 milioane. De asemenea, realizarea proiectului prezintă avantaje și la nivelul comunității. Astfel, construcția parcurilor Brașovului și Voința au fost finanțate din profitul dobândit de către aquapark.

Valoarea proiectului a fost în valoare de 91.422.112 lei cu TVA, din care suma de 42.327.346 de lei cu TVA a reprezentat finanțarea nerambursabilă. În urma contestațiilor făcute în privința notelor de constatare, primăria Oradea a primit o corecție financiară de 10%, valorând 7 milioane de lei.

Avantajele proiectului din prisma beneficiarilor

În 2016 s-au finalizat lucrările la aquapark-ul Nymphaea și acesta a fost preluat de către Administrația Domeniului Public a Municipiului Public. În urma interviului cu domnul Liviu Andrică, director la Administrația Domeniului Public a Municipiului Oradea, am constatat faptul că acest proiect înseamnă numeroase beneficii pentru municipiul Oradea. În primul rând, această investiție a însemnat o creștere a numărului de turiști din județele învecinate și nu numai. Introducerea biletelor online a determinat o creștere a numărului de persoane care au vizitat complexul venite nu doar din țară, cât și din străinătate. Aquapark-ul Nymphaea se diferențiază de alte centre termale din străinătate prin oferirea unui număr mai ridicat de servicii gratuite și a unui preț mai scăzut.

În fiecare an, o parte din profitul aquapark-ului a fost reinvestit în complexul termal, pentru îmbunătățirea condițiilor oferite. Din punct de vedere economic, prin această investiție s-au creat peste 120 de locuri de muncă. De asemenea, au crescut încasările agenților economici din municipiul Oradea odată cu creșterea numărului de vizitatori.

În 2019, profitul aquapark-ului s-a ridicat la 3,5 mil euro, iar numărul vizitatorilor a fost de peste 500.000. În 2020, în contextul pandemic, numărul vizitatorilor a scăzut la 143.000, iar

profitul la 500.000 de euro. În 2021, aquapark-ul a fost vizitat de 240.000 de persoane, iar profitul înregistrat a ajuns la 1,5 milioane de euro. Profitul obținut este împărțit în mod egal pentru investiții în cadrul societății și în cadrul municipiul Oradea. Un exemplu de investiție realizată astfel este parcare Simion Bărnuțiu, o parcare supraetajată, modernă.

În viitor, se dorește construirea unui hotel de două sau trei stele pentru turiștii care vin la aquapark, o investiție care ar spori atractivitatea și competitivitatea regiunii.

Marius Moș, director Direcție Management Proiecte cu Finanțare Internațională din cadrul Primăriei Oradea consideră că fondurile europene au reprezentat baza dezvoltării orașului Oradea: *„Atunci când știi că vrei să ai un oraș puternic, (...) un oraș care atrage din punct de vedere turistic, îți creezi niște piloni pe care să îți duci dezvoltarea. Fondurile europene reprezintă în mod cert un pilon pe care s-a dezvoltat orașul și ele au străbătut ca un fir roșu toate documentele strategice elaborate la nivelul municipiului.”* Stabilitatea administrației publice a reprezentat un aspect important, care a permis dezvoltarea proiectelor.

Primele investiții care au determinat dezvoltarea turismului în Oradea au fost cetatea Oradea și aquapark-ul Nymphaea. Investiția în complexul termal s-a ridicat la 20 de milioane de euro, contribuția municipiul Oradea fiind de 50%. Pe lângă aceasta, au mai existat investiții suportate din bugetul local care au facilitat accesul turiștilor la aquapark, precum amenajarea unui drum și mărirea locurilor de parcare.

În perioada următoare, în municipiul Oradea se urmărește implementarea și altor proiecte din fonduri europene, precum Grădina Termală Ioșia, o zonă ce va cuprinde o grădină termală, zone verzi și bazine cu apă termală.

Retrospectivă

Proiectul intitulat *Dezvoltarea turismului de agrement prin crearea complexului wellness termal "Nymphaea" Oradea* a adus o contribuție importantă la calitatea vieții cetățenilor din municipiul Oradea.

La nivelul comunității, înființarea aquapark-ului Nymphaea a însemnat dezvoltarea turismului în zona Oradea, prin aducerea turiștilor atât români, cât și din afara țării, precum polonezi, sârbi, unguri și ucraineni. De asemenea, dezvoltarea turismului a determinat o creștere economică la nivel local și regional, cu impact pozitiv asupra traiului localnicilor. Numărul mare de vizitatori ai complexului contribuie, totodată, la dezvoltarea agenților economici și la crearea unor locuri noi de muncă. Avantajele deschiderii acestui complex sunt deja vizibile. Astfel, construcția a două parcuri a fost finanțată din profitul câștigat de pe urma aquapark-ului.

La nivel individual, crearea unui spațiu de recreere și divertisment este un aspect social benefic pentru vizitatorii aquapark-ului. Petrecerea timpului liber în familie, și astfel, întărirea relațiilor familiale reprezintă un avantaj adus de înființarea complexului termal. În plus, realizarea acestui proiect are un impact pozitiv asupra sănătății persoanelor care recurg la tratamentele balneare.

În concluzie, crearea acestui centru de wellness termal are rezultate pozitive atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social, pentru locuitorii orașului Oradea.

V. Situația accesării fondurilor europene din perspectiva ADR Nord-Vest

În urma interviului cu reprezentantul ADR Nord-Vest a reieșit faptul că activitățile de promovare a liniilor de finanțare care atrag cele mai multe depuneri de cereri de finanțare sunt întâlnirile cu beneficiarii în cadrul ședințelor de lucru. În cadrul vizitelor întreprinse de echipa de conducere a agenției cu reprezentanții municipiilor și orașelor din cele șase județe sunt prezentate oportunitățile noi de investiție, se realizează o analiză a progreselor din cadrul proiectelor aflate în implementare și are loc o actualizare a portofoliului de proiecte pentru perioada de programare viitoare. În plus, prin intermediul proiectelor Interreg implementate de departamentul de Dezvoltare Regională, Proiecte și Relații Internaționale, IMM-urile și UAT-urile au acces la studii de vizită în regiuni din alte state membre ale Uniunii Europene. Aceștia participă la workshop-uri și se informează cu privire la implementarea de proiecte certificate de Comisia Europeană.

Proiectele care prezintă cel mai ridicat interes pentru autoritățile publice sunt cele legate de refacerea infrastructurii rutiere, educaționale, de sănătate și proiecte de mobilitate urbană cu accent pe protejarea și conservarea mediului înconjurător. În mediul privat, s-au evidențiat proiecte dedicate creșterii competitivității prin dotarea cu echipamente moderne achiziționarea unor linii noi de producție pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.

Proiectele din regiune care au condus la o creștere a calității vieții cetățenilor sunt cele implementate în municipiile Oradea, Cluj-Napoca și Beclean. În Beclean, orașul s-a dezvoltat cu ajutorul fondurilor din POR, prin proiecte ce au vizat crearea de transport public dotat cu autobuze electrice, infrastructură pentru o rețea de piste de biciclete, construirea unei grădinițe, a unui centru social și a unui centru pentru agrement, reabilitarea ambulatorului, a unor blocuri și școli: „*Toate aceste proiecte au schimbat semnificativ economia locală și viața locuitorilor orașului. Acum orașul are în premieră un sistem de transport urban deservit de autobuze electrice, aquapark-ul orașului a creat direct și indirect noi locuri de muncă, iar pe parcursul sezonului estival transformă localitatea într-o destinație de vacanță vizitată de zeci de mii de turiști.*”

În municipiile Cluj-Napoca și Oradea, proiectele care au condus la o calitate a vieții mai bună pentru locuitorii lor sunt legate de reabilitarea blocurilor, reducerea consumului de gaze naturale, modernizarea sau extinderea liniilor de tramvai, dotarea cu noi autobuze, trolee și tramvaie cu cele mai înalte standarde de eficiență pentru evitarea poluării.

În implementarea unui proiect, dificultățile cu care se confruntă beneficiarii vizează procedura de achiziții a unor contracte de servicii, de furnizare sau pentru lucrări și cele aferente obținerii avizelor în vederea obținerii autorizației de construire. Aceste probleme se întâlnesc mai des în sectorul public decât în mediul privat.

În urma studiilor întreprinse de ADR Nord-Vest, a rezultat faptul că proiectele implementate prin Programul Operațional Regional se bucură de o notorietate crescută în rândul populației din regiunea Nord-Vest: *„Am realizat constat studii cu privire la impactul pe care îl au măsurile de comunicare și publicitate pentru Programul Operațional Regional în regiunea de Nord-Vest. Rezultatele ne arată că programul se bucură de un nivel înalt de notorietate și de încredere din partea populației din regiune. De asemenea peste 80% din locuitorii regiunii declară că au auzit de cel puțin un proiect implementat prin acest program în regiune.”* Cu toate acestea, ADR Nord-Vest realizează în continuare campanii în vederea informării locuitorilor cu privire la apelurile de proiecte ce vor fi disponibile prin POR.

Printre beneficiile aduse de fondurile de coeziune regiunii sunt refacerea infrastructurii, rutiere, educaționale, sanitare, pentru turism sau petrecerea timpului liber. În prezent, multe orașe din regiune au transport public cu autobuze electrice sau hibrid, au fost reabilite zone balneoclimaterice cu potențial turistic, unitățile de învățământ au fost dotate cu accesorii moderne, ambulatoriile spitalelor au achiziționat echipamente de înaltă performanță și au fost realizate investiții sisteme de iluminat public performante: *„Fondurile de coeziune au fost un catalizator prin care s-au putut arde etape de dezvoltare și grație cărora întreaga regiune a făcut un salt semnificativ în sensul eliminării disparităților față de regiunile din alte țări ale spațiului comunitar.”*

Proiectele implementate prin fonduri de coeziune au contribuit la creșterea PIB-ului pe cap de locuitor în regiunea Nord-Vest. Astfel, conform Institutului Național de Statistică, acesta a înregistrat o creștere de la 27.484,30 lei în anul 2013 la 50.897,60 lei, în anul 2019.

În perioada de programare, 2014-2020, în regiunea Nord-Vest, au fost create 1.852 de locuri de muncă prin proiectele finalizate sau care se află încă în derulare. Dintre acestea, 496 sunt pentru persoanele care fac parte din categoria celor defavorizate.

Reprezentantul ADR Nord-Vest este de părere că cetățenii trebuie să ceară autorităților publice să implementeze cât mai multe proiecte cu finanțare nerambursabilă. De asemenea, o parte dintre proiecte sau componente lor au fost rezultatul unor proceduri de bugetare participativă, în care cetățenii au venit cu propuneri și au susținut anumite proiecte: *„Așadar, da, încurajăm locuitorii regiunii să se implice activ în cadrul unor campanii de bugetare participativă sau să își manifeste sprijinul pentru demararea unora, dacă nu exista asemenea campanii în comunitățile în care locuiesc.”*

VI. Bibliografie

1. Bihor Online (2018). *Anunț de presă: Începerea proiectului „DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII SC PROMOTAX SRL PRIN ACHIZIȚIA DE ECHIPAMENTE NOI SI ANGAJAREA DE PERSONAL”*, link: <https://www.bihon.ro/stirile-judetului-bihor/anunt-de-presa-inceperea-proiectului-dezvoltarea-activitatii-sc-promotax-srl-prin-achizitia-de-echipamente-noi-si-angajarea-de-personal-90433/>.
2. Consiliul Județean Suceava. *Proiect „Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava”*, link: <http://www.cjsuceava.ro/index.php/ro/proiecte-total/3715-proiect-regiunea-nord-est-axa-rutiera-strategica-1-iasi-suceava> ;
3. FIT4U. *Finalizarea proiectului: "Creșterea competitivității S.C. FIT 4U FITNESS CENTER S.R.L prin achiziția de echipamente performante"*, link: <https://fit4u.ro/proiecte.php> .
4. Lista contractelor de finanțare prin POR 2014-2020 semnate, până la data de 05.03.2018, în Regiunea de Dezvoltare Nord–Vest, link https://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2016/08/lista-contracte-POR_13-martie.pdf
5. Primăria Oradea (2016). *Complexul wellness termal Nymphaea, aproape de finalizare*, link: <http://www.oradea.ro/stiri-oradea/complexul-wellness-termal-nymphaea-aproape-de-finalizare>
6. Primăria Oradea (2016). *S-a finalizat Aquapark-ul Nymphaea Oradea- cea mai mare investiție publică de acest gen din România*, link: <http://www.oradea.ro/stiri-oradea/s-a-finalizat-aquaparkul-nymphaea-oradea-cea-mai-mare-investi-539-ie-publica-de-acest-gen-din-romania>.
7. Primăria Oradea (2019). *Proiecte europene derulate de Municipiul Oradea*, link: <http://www.oradea.ro/stiri-oradea/proiecte-europene-derulate-de-municipiul-oradea>
8. Primăria Oradea (2021). *Aquaparkul Nymphaea, la 5 ani de la inaugurare peste 1,5 milioane de vizitatori*, link: <http://www.oradea.ro/stiri-oradea/aquaparkul-nymphaea-la-5-ani-de-la-inaugurare-pest-1-5-milioane-de-vizitatori>

9. ReConnect Diaspora, link: <https://www.reconnectdiaspora.ro/> ;
10. ReConnect Diaspora. Obiective, link:
<https://www.reconnectdiaspora.ro/proiectul/obiective/> ;
11. ReConnect Diaspora. Scop, link: <https://www.reconnectdiaspora.ro/despre/proiect/> ;
12. Regio. *Dezvoltarea turismului de agrement prin crearea Complexului Wellness Termal Nymphaea Oradea*, link:
https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http%3A%2F%2Fwww.oradea.ro%2Ffisiere%2Fmodule_fisiere%2F24474%2FPrezentare%2520Nymphaea%252027.05.2016%2520-%2520inaugurare%2520-%2520pt%2520%2520presa.docx&wdOrigin=BROWSELINK
13. Regio. *Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava*, link
<http://www.cjsuceava.ro/axa1-iasi-suceava/despre.html> ;
14. Regio. *Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava*, link:
https://www.icc.ro/sites/default/files/mini_sites/axa1-iasi-suceava/despre.html ;
15. Regio. *Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava*, link:
https://www.icc.ro/sites/default/files/mini_sites/axa1-iasi-suceava/index.html